

Cvičení z rodinného práva

**Prof. JUDr. Zdeňka Králíčková, Ph.D.
Mgr. Martin Kornel, Ph.D.**

2018/2019

SYLABUS 1

**Úvod a stanovení podmínek pro zápočet
Manželství: uzavírání, vady, důsledky -
zdánlivé a neplatné manželství. Manželské právo.**

**A. TEORETICKÁ ČÁST: (není nutné písemné zpracování)
nastudujte zákon a učebnici tak, abyste byli schopni
odpovědět na otázky uvedené v příslušných kapitolách**

B. PRAKTICKÁ ČÁST (zpracujte písemně)

1. SŇATEČNÝ VĚK A PŘEKÁŽKY MANŽELSTVÍ

Nezletilá Eva a zletilý Adam souhlasně prohlásili před osobou vykonávající činnost duchovního náboženské společnosti, že spolu vstupují do manželství, a to veřejně a slavnostním způsobem v přítomnosti dvou svědků. Oddávající nepřihlédl ke skutečnosti, že nevěstě bylo v okamžiku uzavření manželství teprve *17 let*, protože církevní manželské právo této církve připouští uzavření platného manželství od 16 let, a přijal souhlasné prohlášení o vstupu do manželství. Nevyžádal si rovněž předložení osvědčení.

Po sňatečném projevu vůle pak Eva dodatečně požádala soud o povolení uzavřít manželství.

Odpovězte písemně:

- 1) Jaké obecné a zvláštní předpoklady musí nezletilá Eva splnit, aby mohla uzavřít manželství? Vysvětlete pojmy sňatečný věk a sňatečná způsobilost. Zaobírejte se situací, kdy osvědčení (a) nebylo předloženo a (b) kdy vůbec nebylo vydáno. Uvažte, jak by v případě (a) a (b) měl soud postupovat.
- 2) Zaobírejte se problematikou církevního sňatku, předdodavkového řízení, oprávněnými církvemi atd. Kdy se ve vazbě na církevní sňatek jedná o manželství neplatné a kdy o zdánlivé?
- 3) Zamyslete se nad rozsahem svéprávnosti Evy ve vazbě na případnou předmanželskou smlouvu, která se bude týkat nemovité věci. Čím byste argumentovali jako advokáti protistrany v případě konfliktu mezi Adamem a Evou?

Vypracujte:

1. Výrok rozhodnutí na povolení uzavření manželství pro Evu.
2. Výrok rozhodnutí ve vazbě na neplatnost a zdánlivost manželství.
3. Koncept části předmanželské smlouvy, v níž bude ujednáno rozšíření společného jmění manželů o vilku Adama tak, aby v ní neměla Eva jen tzv. odvozený právní důvod bydlení. Nezapomeňte na odkládací podmínku a ujednání o věcněprávních důsledcích smlouvy.

2. OMYL V TOTOŽNOSTI SNOUBENCE A JEHO (NEJEN) MAJETKOVÉ ASPEKTY

Slečna Eva a pan Adam uzavřeli po velmi krátké známosti manželství. Svatební obřad proběhl bez účasti rodičů a příbuzných pana ženicha, neboť se, jak sám tvrdil, se svou rodinou již léta nestýkal. Zanedlouho, po narození dítěte, manžel opustil rodinu a nedal o sobě vědět. Ani na výživu dítěte nepřispěl ničeho. Proto podala paní Eva návrh na úpravu poměrů k nezletilé Monice. V řízení vyšlo najevo, že pan Adam je „někdo úplně jiný“. Uvedl, že asi před třemi lety mu byly odcizeny veškeré doklady. Jeho občanským průkazem prokazoval „svoji totožnost“ pan Josef. Stalo se tak i při uzavírání manželství.

Odpovězte písemně:

1. Vysvětlete problematiku omylů při uzavírání manželství.
2. Lze uvést právní stav (matriční zápisy ve věci manželství a otcovství) do souladu se stavem faktickým? Jakým způsobem lze manželství „ukončit“?
3. Jak se odlišuje vzájemná vyživovací povinnost manželů od povinnosti přispívat na úhradu nákladů společné domácnosti? Posuďte účel, rozsah a vliv běhu času.

Vypracujte:

1. Petit návrhu na uložení povinnosti platit výživné.
2. Výrok rozhodnutí soudu o návrhu na uložení povinnosti hradit náklady společné domácnosti.
3. Petit návrhu ve věci „ukončení“ manželství z důvodu omylu v totožnosti.

3. SPOLEČNÉ JMĚNÍ MANŽELŮ A MANŽELSKÉ BYDLENÍ

Adam a Eva se seznámili již jako rozvedení. Každý měl za sebou poměrně složité období poznamenané dlouhotrvajícími spory o děti, majetek a zejména bydlení. Proto se před novou svatbou rozhodli uzavřít předmanželskou smlouvu a založit *režim oddělených jmění* s tím, že po dobu trvání manželství a pro jeho případný zánik či zrušení rozvodem „*vůči sobě nebudou mít žádné finanční nároky*“. Po svatbě se rozhodli, že Adamův poměrně rozsáhlý dům pronajmou zahraniční firmě pro ubytování jejího manažera za částku 80.000 Kč měsíčně s tím, že tuto částku bude Adam spořit na společné dovolené apod. Následně se Adam nastěhoval do rodinné vilky Evy, kterou začal zvelebovat vlastní prací i penězi ze svého podnikání a také z nájmu domu. Životní úroveň obou byla velmi vysoká. Po čase daroval Adam svůj dům své jediné vnučce, kterou měl velmi rád. Pak došlo mezi manželi ke krizi. Eva začala Adama ze své vilky vykazovat. Podala *návrh na rozvod*. Adam nemá kam jít. Navíc, na jeho obchodní společnost byl prohlášen konkurz.

Odpovězte písemně:

1. Co byste jako advokáti poradili Adamovi ve vazbě na bydlení a investice do Evina domu? Jak je tomu s jeho právním důvodem bydlení v Evině vilce po dobu trvání manželství a po případném rozvodu?
2. Definujte právní důvody bydlení spolu s odkazem na ustanovení zákona. Zaobírejte se novou právní úpravou ochrany rodinného bydlení v nejširším slova smyslu.
3. Jak by se změnila situace, kdyby se Adam dopouštěl domácího násilí?

Vypracujte:

1. Petit návrhu na vrácení daru.
2. Výrok rozhodnutí soudu o vykázání Adama z Evina domu z důvodu domácího násilí.
3. Koncept předmanželské smlouvy, která by „vyloučila“ příjmy z nájmu domu a z podnikání ze SJM.